

Pražská rusistika 2014

Ve čtvrtek 10. dubna 2014 uspořádala Katedra rusistiky a lingvodidaktiky Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze ve spolupráci s Českou asociací rusistů další ročník mezinárodní konference Pražská rusistika. Tato konference je určena pro studenty magisterských a doktorských studijních programů, s kvalitními příspěvky mohou však vystoupit také studenti bakalářských programů.

Konferenci zahájili zástupci organizátorů – PhDr. Lenka Havelková, Ph.D., vedoucí Katedry rusistiky a lingvodidaktiky PedF UK a Mgr. Jiří Klapka, předseda České asociace rusistů. V plenárním zasedání dále vystoupil **R. Gajda** z Pedagogické univerzity v Krakově, ve svém vystoupení se zabýval otázkou překladu jazyka informačních technologií z angličtiny do ruštiny. Dále pak konference probíhala ve dvou paralelních sekcích.

Lingvistická sekce obsahovala 11 tematicky velmi různorodých příspěvků. Tuto sekci zahájil **V. Karafiát** z Katedry ruského jazyka Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. Ve svém příspěvku se věnoval porovnání významu anglicizmu „офис“ v ruském jazyce, materiály bral z týdeníku „Аргументы и Факты“. Následovalo vystoupení **K. Dermanowského** z Filologické fakulty Gdaňské univerzity, který se zabýval volbou jazykových prostředků v mediálních textech oficiálních zpráv uveřejňovaných na sociálních sítích. Poté zazněl referát **J. K. Coj** z Tomského polytechnického institutu pojednávající o kolísání lexika v jazykovém systému. Posledním řečníkem tohoto bloku byla **L. Bezáková** z Filozofické fakulty Univerzity Komenského v Bratislavě, která porovnávala výslovnost slovenských studentů rusistiky s výslovností spisovnou.

Po krátké pauze následovalo vystoupení **V. Horákové** z Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové, která přítomné seznámila s výsledky procesu rusifikace v Bělorusku. Příspěvek **N. Didenko** z Vroclavské univerzity pojednával o otázce mezijazykových homonym a paronym na příkladech internacionalismů polského a ruského jazyka. **A. Dudina** z téže univerzity se zabývala pojmem „provincie“ a fenoménem provincialismu v ruské lingvokultuře. Druhý blok zakončila **M. Ševčíková** z Katedry ruského jazyka a literatury Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v Brně lingvistickou analýzou okazionalismů v dílech Vladimíra Majakovského.

Třetí a poslední blok začal referátem **L. Huškové** z Fakulty ruské filologie Moskevské státní oblastní univerzity na téma citoslovci jako prostředků expresivity. Poté hovořila **J. Bardzaková** z Filozofické fakulty Prešovské univerzity v Prešově o metaforických pojmenováních zoomorfních postav v próze A. P. Čechova. Poslední vystupující lingvistické sekce byla **E. A. Kuruskina** z Fakulty ruské filologie Moskevské státní oblastní univerzity, která se věnovala otázce kognitivních základů pojmenování rákosu v sanskrtu a v ruském jazyce.

Literárněvědná sekce byla zahájena příspěvkem **A. Kukliny** z Pedagogické fakulty UK v Praze věnovaným motivu snu v tvorbě M. J. Lermontova. Dále vystoupila **B. Škréťová** z téže fakulty s tématem Prodejná láska v pojetí A. N. Radiščeva a A. I. Kuprina, v němž se zaměřila na analýzu Radiščevova cestopisného románu „Putování z Petrohradu do Moskvy“. **J. Sommer**, absolvent Pedagogické fakulty UHK, pokračoval s kontroverzním tématem. Ve svém příspěvku Jen růžová to může být...? Bledě modrá jako barva gayů – na příkladu sovětského animovaného filmu neboli dětské hudební pohádky „Голубой щенок“ režiséra Jefima Gamburga, autor demonstroval způsob, jakým nabývalo v rusky mluvícím prostředí slovo „goluboj“ na nové negativní konotaci, jež v důsledku sémantických změn mělo negativní dopad na vnímání starších uměleckých děl. Další účastnice **K. Stashevskaja**, zástupkyně Pedagogické fakulty UK v Praze, ve svém vystoupení Иосиф Бродский и Чехия odhalila spletitou cestu děl Brodského k českému čtenáři.

Druhý blok sekce zahájila **S. Iwanczuk** z Univerzity M. C. Sklodovské v Lublani, která se ve svém příspěvku Отражение образа чешской природы в цикле Марины Цветаевой «Деревья» и в ее переписке с Анной Тесковой zabývala detailní souběžnou analýzou básnického cyklu Mariny Cvetajevové „Деревья“ a korespondence Cvetajevové s Annou Teskovou. **K. Roman** z Varšavské univerzity představila téma Протестная литература в России: творчество Сергея Шаргунова. Autorka se ve svém vystoupení prezentovala dílo představitele směru „nového realismu“ v próze, novináře a politického činitele Sergeje Šargunova. Následoval **A. Sadecki** z Univerzity M. C. Sklodovské v Lublani se svým příspěvkem Ненадежный рассказчик в творчестве А. П. Чехова. Vystupující poukázal na proměny kategorie «nespolehlivého vypravěče» ve vybraných povídkách A.P. Čechova. **M. Orszewska**, zástupkyně olštýnské univerzity, prezentovala příspěvek s tématem Роль чужего сюжета в произведении Е. Л. Шварца «Тень».

Ve třetím bloku zaznělo vystoupení **A. S. Tyažkun**, studentky Pedagogické fakulty UK v Praze, Поэтика русского рока. Vystupující seznámila účastníky a hosty konference s výjimečným fenoménem «rock-poezie», který se zrodil v ruské literatuře a kultuře v poslední třetině 20. století. Na závěr vystoupila **K. Jaworska** z olštýnské univerzity, která ve svém příspěvku Домашние животные в славянской культуре и фольклоре. na modelu ruských lidových pohádek, frazeologismů, přísloví a pořekadel představila výsledky analýzy a popis zoonymických konceptů ve slovanské kultuře a folkloru z hlediska etnolingvistiky.

Poté, co zazněla všechna vystoupení v sekcích, se sešli účastníci konference při jejím slavnostním ukončení. Všichni přítomní měli možnost vyslechnout celou řadu tematicky různorodých, lingvisticky, literárněvědně, lingvodidakticky či kulturologicky zaměřených vystoupení, která svědčí o širí zájmu mladých rusistů. Jedním z cílů konference je poskytnout mladým a začínajícím rusistům platformu pro setkávání, navazování kontaktů a výměnu zkušeností. Zvyšující se zájem o účast na konferenci ze strany českých i zahraničních studentů svědčí o tom, že se organizátorům tento cíl daří naplňovat.

Na podzim je plánováno vydání recenzovaného sborníku konferenčních příspěvků, ve kterém budou kromě přednesených vystoupení publikovány také příspěvky distančních účastníků konference.

Veronika Kaplanová, Xenie Vicaire, Jakub Konečný